

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ (ΣΒΑΑ) 2021-2027 ΟΡΕΣΤΙΑΔΑΣ

ΟΙ ΠΟΛΕΙΣ

Οι πόλεις αποτελούν **σύνθετα συστήματα** που συγκεντρώνουν υπηρεσίες και οικονομικές δραστηριότητες, και των οποίων ο πληθυσμός συνεχώς αυξάνεται λόγω της παγκόσμιας τάσης συγκέντρωσης ανθρώπων σε αστικά κέντρα. Λόγω αυτής της σύνθεσης λειτουργιών, οι πόλεις σήμερα καλούνται να αντιμετωπίσουν **πληθώρα προκλήσεων** που συνδέονται με την αστικοποίηση, την κλιματική αλλαγή, την ενεργειακή μετάβαση, την ανθεκτικότητα, τις σύγχρονες τεχνολογίες, τον κοινωνικό ιστό, την επιχειρηματικότητα και, φυσικά, την ποιότητα ζωής.

Μερικές από τις προκλήσεις αποτελούν τα **περιβαλλοντικά προβλήματα** (ρύπανση, ατμοσφαιρική ρύπανση) και η επιβάρυνση των φυσικών πόρων, ο κορεσμός των μεταφορικών υποδομών, η απουσία κοινόχρηστων χώρων και αδιαμόρφωτων χώρων πρασίνου, η μεγάλη εξάρτηση από μη ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, οι κρίσεις που επηρεάζουν τον κοινωνικό ιστό αλλά και την επιχειρηματική δυναμική των αστικών κέντρων (π.χ. ενεργειακή κρίση, πανδημία COVID-19), η απουσία συλλογικών δράσεων κοινωνικού περιεχομένου και φυσικά ο ανταγωνισμός με άλλες πόλεις. Ανάλογα με τον τύπο και την τοποθεσία του αστικού κέντρου είναι πιθανό να υπάρχουν και επιπρόσθετες προκλήσεις όπως η γεωγραφική απομόνωση και η αστική διάχυση εις βάρος του πρωτογενή τομέα κ.λπ.

Η ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΤΗΣ ΕΕ

Η ΕΕ αναγνωρίζοντας πως οι πόλεις διαδραματίζουν κομβικό ρόλο σε πολλά σύγχρονα ζητήματα, και παράλληλα μπορούν να αποτελέσουν **πηγή λύσεων**, έχει αναλάβει πρωτοβουλίες με σκοπό την μετάβαση των πόλεων προς την αειφόρο ανάπτυξη και την ενσωμάτωση της διάστασης ολοκληρωμένης προσέγγισης στον σχεδιασμό. Την περίοδο 2021-2022, στους στόχους πολιτικής της ΕΕ ανήκει ο **Στόχος Πολιτικής 5 «Μία Ευρώπη πιο κοντά στους πολίτες της»** με σκοπό την προώθηση της βιώσιμης και ολοκληρωμένης ανάπτυξης των αστικών, αγροτικών και παράκτιων περιοχών, και της στήριξης τοπικών πρωτοβουλιών. Η Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης εξειδικεύοντας τον συγκεκριμένο Στόχο Πολιτικής έχει εντάξει στις προτεραιότητες του νέου Περιφερειακού Επιχειρησιακού Προγράμματος (ΠΕΠ) την έννοια της **Ολοκληρωμένης Χωρικής Ανάπτυξης** στην Περιφέρεια.

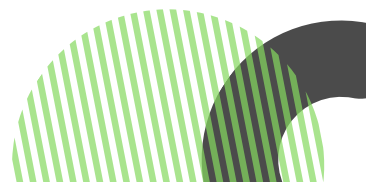
Βασικά χωρικά εργαλεία για την επίτευξη του παραπάνω αποτελούν οι Ολοκληρωμένες Χωρικές Επενδύσεις (ΟΧΕ, ΟΧΕ-ΒΑΑ).

Βασικές προϋποθέσεις των εργαλείων αποτελούν:

- Η διαμόρφωση ολοκληρωμένης χωρικής στρατηγικής στο κατάλληλο υπο-περιφερειακό επίπεδο με ευθύνη των αρμόδιων χωρικών αρχών
- Η εταιρική σχέση κατά το σχεδιασμό, υλοποίηση και παρακολούθηση της στρατηγικής
- Η πολυεπίπεδη διακυβέρνηση όπως αυτή εκφράζεται μέσα από τη συνεργασία και διαβούλευση κατά τον σχεδιασμό, την παρακολούθηση και αξιολόγηση της στρατηγικής και ειδικότερα της συνεργασίας των Περιφερειακών αρχών με τους φορείς της τοπικής αυτοδιοίκησης Α βαθμού.

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΤΩΝ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΩΝ

Οι συνολικοί πόροι του ΠΕΠ «Ανατολική Μακεδονία, Θράκη» 2021-2027, οι οποίοι διατίθενται για τη χρηματοδότηση των ΣΒΑΑ ανέρχονται σε 75.500.000 € (Δημόσια Δαπάνη), εκ των οποίων ποσό 71.000.000 συγχρηματοδοτείται από το ΕΤΠΑ μέσω του Ειδικού Στόχου 5.1 (RSO5.1) και 4.500.000 € από το ΕΚΤ+ (πόροι των Ειδικών Στόχων ESO4.1 και ESO4.4). Η **κατανομή των πόρων ανά ΣΒΑΑ είναι** ισόποση, 14.200.000 € από το ΕΤΠΑ και 900.000€ από το Ε-ΚΤ+.

Η ΣΒΑΑ ΟΡΕΣΤΙΑΔΑΣ

Όλα τα αστικά κέντρα έρχονται αντιμέτωπα με προκλήσεις της καθημερινότητας και η πόλη της Ορεστιάδας δεν αποτελεί η εξαίρεση. Ο οικιστικός ιστός παρουσιάζει τάσεις αστικοποίησης οι οποίες πιέζουν άλλες χρήσεις, οι κοινόχρηστοι χώροι και οι χώροι πρασίνου παρουσιάζουν σημάδια υποβάθμισης, οι πράσινες υποδομές που παρέχουν ζωντάνια στις γειτονιές είναι ελλιπείς και κυριαρχούν οι τεχνητές επιφάνειες, οι επιχειρήσεις χρήζουν ενδυνάμωσης και παρατηρείται αδυναμία στην ανάπτυξη κοινωνικών δράσεων. Για την αντιμετώπιση προβλημάτων / αναγκών όπως οι παραπάνω, το Σχέδιο Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης του Δήμου Ορεστιάδας που θα καταρτιστεί μπορεί να περιέχει και να χρηματοδοτήσει τις παρακάτω κατηγορίες δράσεων:

- **Ανάδειξη περιοχών** ιστορικού, εμπορικού, πολιτιστικού και τουριστικού ενδιαφέροντος
- Αναβάθμιση, εκσυγχρονισμός **εμβληματικών κτηρίων** (ιστορικών, χαρακτηρισμένων και μη) και απόδοση προς χρήση για όφελος των πολιτών
- **Επανάχρηση** εγκαταλελειμμένων απαξιωμένων **δημοτικών κτηρίων**
- Δημιουργία, αναβάθμιση και εκσυγχρονισμός **δημοτικών αγορών**
- Δημιουργία, αναβάθμιση και εκσυγχρονισμός δημοτικών **χώρων άθλησης & αναψυχής**
- Δημιουργία **διαδρομών επίσκεψης** σε σημεία τουριστικού ενδιαφέροντος
- Προστασία, ανάπτυξη και προβολή της **φυσικής κληρονομιάς** και του οικολογικού τουρισμού
- Υλική ανάπλαση και ασφάλεια **δημόσιων χώρων**, δημιουργία / αναβάθμιση ανοικτών δημοτικών χώρων αναψυχής, πρασίνου και χώρων στάθμευσης, αξιοποίηση αδιαμόρφωτων ή/και εγκαταλελειμμένων - υποβαθμισμένων δημοτικών χώρων
- Κατασκευή, αναβάθμιση **υποδομών ασφάλειας πεζών** - πεζοδρομήσεις - πεζογέφυρες - αλλά και πρόσβασης ασφάλειας **εξυπηρέτησης ΑμεΑ**
- Κατασκευή, επέκταση, αναβάθμιση **ποδηλατοδρόμων**
- Προώθηση **καθαρών αστικών μεταφορών**
- Κατασκευή, επέκταση, αναβάθμιση αστικού **οδικού δικτύου**
- Κυκλοφοριακές **ρυθμίσεις** (εξοπλισμός, εργασίες)
- Συστήματα **παρακολούθησης της ποιότητας του περιβάλλοντος**, συμπεριλαμβανομένων σχεδίων δράσης αντιμετώπισης ατμοσφαιρικής ρύπανσης και θορύβου.
- Εγκαταστάσεις, συστήματα διαλογής / ανακύκλωσης **απορριμμάτων**.
- Συστήματα για την **πρόληψη φυσικών κινδύνων** συμπεριλαμβανομένης της αντιπλημμυρικής προστασίας και της διευθέτησης ρεμάτων.
- Βελτίωση της **ενεργειακής αποδοτικότητας** των δημόσιων κτιρίων και κοινόχρηστων χώρων.
- Υποδομές διαχείρισης στερεών αποβλήτων μικρής κλίμακας (πράσινες γωνιές, πράσινα σημεία) αρμοδιότητας των Δήμων .
- Εισαγωγή, επέκταση της χρήσης **ήπιων-εναλλακτικών μορφών ενέργειας** σε δημόσια κτίρια και κοινόχρηστους χώρους.
- Εφαρμογή **νέων τεχνολογιών** στην παροχή υπηρεσιών προς τους πολίτες και απλοποίηση της επικοινωνίας δήμου - πολιτών αλλά και ηλεκτρονικές υπηρεσίες και εφαρμογές σε τομείς όπως ο τουρισμός, ο πολιτισμός.
- **Δομές στήριξης** επιχειρηματιών-επαγγελματιών και νέων.
- Υποδομές πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας **εκπαίδευσης**.
- Κοινωνικές υποδομές που συμβάλλουν στην **κοινωνική ένταξη** στην κοινότητα.
- Εκπόνηση τοπικών χωρικών και πολεοδομικών **σχεδίων**.

